

Klimatanpassning i Skåne

Klimat- och energifrågan är en högaktuell fråga som står högt upp på agendan bland beslutsfattare runt om i världen. Hur vi agerar idag när det gäller minskningar i utsläpp av växthusgaserna och hur vi använder och hushåller med vår energi, kan bli avgörande för världens framtida utveckling såväl socialt som ekonomiskt och miljömässigt.

Klimatsystemets tröghet gör att vi kommer att drabbas av olika negativa effekter, bl a i form av översvämningar, torka och förändrade växtzoner. Detta trots att vi minskar våra utsläpp av växthusgaserna. Vi måste därför skapa beredskap för att möta dessa effekter på olika sätt. Energi- och klimatfrågan är världsomfattande och måste lösas över kontinentgränserna, men insatserna och åtgärderna måste också till stor del ske nationellt, regionalt och lokalt.

Aktuella insatsområden för klimatanpassning

Anpassningen av samhället till ett förändrat klimat måste ske inom ett flertal områden till exempel inom bebyggelse-/fysisk planering, transporter, skogs-/jordbruk, mat och sjukvård med mera. I riksdagens "Klimat- och sårbarhetsutredning" (SOU 2007:60) från år 2007 lyftes bland annat följande insatsområden fram:

- Risken för översvämningar, ras, skred och erosion ökar på många håll så mycket att förstärkta insatser för förebyggande åtgärder är motiverade.
- Skogstillväxten ökar kraftigt, förutsättningarna för jordbruksproduktion förbättras. Det krävs dock anpassningsåtgär-

der för att minimera skadorna och bevara den biologiska mångfalden.

- Östersjön riskerar dramatiska förändringar av ekosystemen. Klimatförändringarna förvärrar dagens situation och arbetet med att minska utsläppen bör intensifieras.
- Vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag kommer att försämrats, vilket kräver insatser för att upprätthålla en god dricksvattenkvalitet.
- Det varmare klimatet påverkar hälsan och leder till fler dödsfall på grund av värmeböljor och ökad smittspridning.

Länsstyrelsens samordningsansvar

Länsstyrelsens arbete med klimatfrågan kan delas in i tre olika områden dvs miljömålsarbete, energi- och klimatstrategiskt arbete samt arbete med att samordna och driva på anpassningen av samhället till ett förändrat klimat.

Våren 2009 föreslog regeringen i klimatpropositionen "En sammanhållen klimat- och energipolitik – Klimat" (2008/09:162) att Länsstyrelserna skulle ges uppdraget att driva på och samordna arbetet med att anpassa samhället till ett förändrat klimat på lokal och regional nivå. Länsstyrelserna har nu gemensamt fått ett större anslag för perioden 2009–2011 för att genomföra detta uppdrag.

Kontakt:

Stina Westlin

Tel: 040/044-25 23 21

E-post: kristina.westlin@lansstyrelsen.se

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

Länsstyrelsen i Skåne kommer under perioden 2009-2011 i huvudsak inrikta klimatanpassningsarbetet på att ta fram en solid plattform för det regionala och lokala arbetet i länet i samverkan med berörda kommuner och aktörer. Länsstyrelsen kommer bland annat att skapa en regional klimatanpassningsportal, ordna seminarier och nätverk, allt för att underlätta informationsutbytet mellan olika aktörer.

För närvarande arbetar Länsstyrelsen med att:

- Identifiera de "Skåne-specifika" klimatanpassningsfrågorna,
- Identifiera behov och efterfrågan på kunskap, åtgärder och nätverk/processstöd hos prioriterade målgrupper (särskilt kommunerna),
- Identifiera redan pågående arbete med klimatanpassning hos olika externa aktörer (kommuner, sektorsmyndigheter, universitet med flera).

Tidigare arbete med klimatanpassning i Skåne

En av konsekvenserna av ett förändrat klimat är en stigande havsyttenivå. För Skånes del är anpassning till en stigande havsyttenivå mycket aktuell eftersom det finns en lång kuststräcka med flera låglänta landområden.

Under 2007-2008 studerade Länsstyrelserna i Skåne och Blekinge hur en stigande havsyttenivå påverkar den fysiska planeringen. Fokuseringen på just stigande havsnivåer beror på att stora delar av kusterna är erosionsutsatta. Dessutom ligger en stor andel såväl befintlig som planerad bebyggelse och infrastruktur inom låglänta, kustnära områden. Resultatet av arbetet har sammanfattats i en rapport "Stigande havsnivå – konsekvenser för fysisk planering". En kortversion (PlanPM) av rapporten har även publicerats. Länsstyrelsen har även tagit fram ett flertal andra rapporter med bärning på klimatanpassning av samhället.

Mål för klimatanpassning

Varken på internationell, nationell eller regional nivå har det funnits något mål för klimatanpassning. Länsstyrelsen i Skåne har under år 2009 tagit fram ett nytt regionalt klimatanpassningsmål till år 2015.

Det regionala miljömålet lyder:

Alla kommuner i Skåne ska senast år 2015 ha identifierat och analyserat risker för översvämnningar, ras, skred och erosion, och beaktar riskerna i sin fysiska planering samt ska ha tagit fram förslag på åtgärder för anpassning av befintlig bebyggd miljö.

